

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра географії та менеджменту туризму

**ГЛЕМПІНГ ЯК ЗАСІБ РОЗМІЩЕННЯ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ТА АГРОТУРИЗМІ НА
ДНІСТРОВСЬКОМУ ВОДОСХОВИЩІ**

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконав:

студент IV курсу 412 групи
спеціальності 242 «Туризм»
ОП «Готельно-ресторанний сервіс та
туроперейтинг»

Недорубан Артем Олександрович

Керівник: доктор географічних наук,
зав.кафедри

Король Олександр Дмитрович

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри №___ від «___» ___202_ р.

Зав. кафедри _____ д. геогр. н., доцент Король О. Д.

Чернівці – 2025

Анотація

Тема розвитку глемпінгу як засобу розміщення в екологічному та агротуризмі є надзвичайно актуальною. Це пов'язано з посиленням інтересу до стійкого туризму, підвищенням попиту на комфортний відпочинок у природному середовищі та зростанням екологічної свідомості мандрівників.

У даній роботі досліджено передумови розвитку глемпінгу на Дністровському водосховищі. Проаналізовано природні, соціально-економічні та рекреаційні ресурси регіону, визначено цільову аудиторію, досліджено туристичну інфраструктуру. Окрему увагу приділено класифікації глемпінгу, видам туризму, в межах яких його доцільно реалізовувати, а також чинникам попиту.

На основі проведених досліджень було розроблено проєкт глемпінг-комплексу з геокуполоми на території НПП «Подільські Товтри». Запропоновано функціональне зонування, рекреаційні послуги та заходи просування комплексу.

Ключові слова: глемпінг, екотуризм, агротуризм, Дністровське водосховище, геокупол, природно-заповідний фонд, рекреаційна діяльність.

Abstract

The topic of glamping as a means of accommodation in ecological and agritourism is highly relevant today. It is driven by the growing interest in sustainable tourism, the rising demand for comfortable recreation in natural environments, and the increased environmental awareness of travelers.

This study explores the prerequisites for glamping development at the Dniester Reservoir. It analyzes the region's natural, socio-economic, and recreational resources, defines the target audience, and assesses the existing tourist infrastructure. Special attention is paid to the classification of glamping, the types of tourism in which it is applicable, and the factors influencing demand.

Based on the findings, a glamping project with geodomes was designed within the territory of the Podilski Tovtry National Nature Park. Functional zoning, recreational services, and promotion strategies for the complex are proposed.

Keywords: glamping, ecotourism, agritourism, Dniester Reservoir, geodome, nature reserve, recreational activities.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

————— Недорубан Артем Олександрович

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	2
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 Поняття глемпінгу та його використання в туризмі.....	7
1.1. Поняття та особливості дослідження глемпінгу.....	
1.2. Історія формування та класифікація глемпінгу.....	10
1.3. Види туризму та рекреаційне середовище, що підходять для глемпінгу.....	20
РОЗДІЛ 2 Передумови розвитку глемпінгу на Дністровському водосховищі.....	30
2.1. Природні рекреаційні ресурси.....	
2.2. Історико-культурно рекреаційні ресурси.....	34
2.3. Соціально-економічна туристична інфраструктура.....	38
РОЗДІЛ 3 Створення глемпінг-комплексу як засіб розміщення на Дністровському водосховищі	
3.1. Вибір та обґрунтування місцевості для глемпінгу на Дністровському водосховищі.....	43
3.2. Проект розміщення глемпінгу на Дністровському водосховищі...	48
3.3. Види рекреації та додаткові туристичні послуги в комплексі обслуговування глемпінгу на Дністровському водосховищі.....	52
ВИСНОВОК	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57

Вступ

У сучасних умовах посилення екологічної кризи, урбанізації та перевантаження традиційних туристичних локацій, дедалі більше зростає попит на нові, альтернативні та екологічно сталі формати відпочинку. Однією з таких інноваційних форм є глемпінг – поєднання «гламурного» та «кемпінгового» туризму, що забезпечує перебування на природі з високим рівнем комфорту. Цей тренд активно розвивається в країнах Європи, США, Австралії, а з останніх років – і в Україні, що обумовлює актуальність наукового вивчення його потенціалу в національному контексті.

Особливо перспективним у цьому плані є Дністровське водосховище та прилеглі території, які поєднують багатий природний, історико-культурний і рекреаційний потенціал з можливістю розвитку глемпінгу як екологічно доцільного формату розміщення туристів. Проте, незважаючи на наявність сприятливих умов, практична реалізація глемпінг-проектів тут поки що перебуває на початковому етапі.

Світова наукова спільнота визнає глемпінг як перспективний напрям сталого туризму. Зокрема, у праці R. Shahane (2023) зазначається, що глемпінг є важливою складовою зеленого туризму та відповідає запитам сучасного туриста на поєднання комфорту й природи. В Україні тематика глемпінгу розглядається у працях В.О. Бойка та О.В. Олійник, які характеризують його як новий тренд індустрії гостинності з потенціалом для впровадження в межах природно-заповідного фонду.

Таким чином, обрана тема є своєчасною, науково і практично обґрунтованою, відповідає сучасним трендам розвитку туризму та потребує комплексного дослідження із врахуванням екологічних, соціальних, економічних та інфраструктурних аспектів.

Об’єкт дослідження – глемпінг як засіб розміщення в туризмі

Предмет дослідження – глемпінг як засіб розміщення в екологічному та агротуризмі на дністровському водосховищі

Мета дослідження – вибір та обґрунтування місця та розробка проекту глемпінг розміщення на дністровському водосховищі.

Завдання дослідження, що відповідають структурі роботи:

1. Розкрити сутність поняття глемпінгу, його історію, класифікацію та роль у сучасному туризмі;
2. Проаналізувати природні, історико-культурні та соціально-економічні передумови розвитку глемпінгу на Дністрі;
3. Визначити рівень туристичної інфраструктури регіону та попит на нестандартні засоби розміщення
4. Розробити концепцію глемпінг-комплексу «Геоглемп» з урахуванням природоохоронного статусу території;
5. Запропонувати схему розміщення, спектр послуг та маркетингові заходи з його просування.

Методи дослідження – системний, картографічний, порівняльно-географічний, експертного опитування, метод SWOT-аналізу, проєктний метод. Картографічна база створена за допомогою графічного редактора на основі супутникових знімків і даних рельєфу.

Вихідними даними для розробки теми стали:

- відкриті джерела інформації (наукові статті, аналітичні звіти, статистика);
- лист-відповідь адміністрації НПП «Подільські Товтри» щодо функціонального зонування території (№ від 2025 року);
- власні спостереження та розрахунки, зокрема при визначенні функціонального зонування та концепції розміщення.

РОЗДІЛ 1 Поняття глемпінгу та його використання в туризмі

1.1. Поняття та особливості дослідження глемпінгу

У сучасних умовах розвитку туристичної галузі важливою тенденцією стає прагнення мандрівників до комфорту в поєднанні з природною автентичністю. Саме на стику цих двох протилежних понять — «розкіш» і «дикість» — виник феномен глемпінгу, що дедалі впевненіше утверджується на світовому та національному туристичних ринках як перспективна модель розміщення туристів, зокрема в екологічному та аграрному туризмі.[15]

Сам термін «глемпінг» утворено від слів glamorous («гламурний», «розкішний») та camping («кемпінг», «туризм із наметами»), що разом створює словосполучення «гламурне кемпінгування». Згідно з даними Oxford English Dictionary, слово вперше зафіксовано в 2005 році, хоча у практичному використанні воно набуло поширення на хвилі популярності літніх фестивалів у Великобританії, де організатори почали створювати комфортні кемпінги для відвідувачів, що не бажали жертвувати зручностями заради атмосфери заходу. До 2016 року термін був офіційно включений до словника, що свідчить про його легітимізацію у світовій мовній та професійній спільноті.[15]

Глемпінг позиціонується як альтернатива традиційному кемпінгу, позбавлена його недоліків, таких як дискомфорт, відсутність побутових умов, вплив погодних умов, незахищеність від комах тощо. Водночас він відрізняється від готельного розміщення — своєю мобільністю, оригінальністю, зануренням у природу та особливою атмосферністю. Автори досліджень наголошують, що глемпінг «усуває дискомфорт кемпінгу, зберігаючи при цьому зв'язок із природою, що робить його ідеальним компромісом для нового покоління мандрівників».[15]

З точки зору споживача, глемпінг — це не просто спосіб переночувати, це

комплексний емоційний досвід. Саме це вирізняє його з-поміж інших засобів розміщення. Глемпери — так називають прихильників цього виду відпочинку — прагнуть відновлення, тиші, споглядання, розслаблення, але не ціною відмови від душі чи якісного ліжка. Сучасні глемпінг-локації можуть включати панорамні куполи (геодоми), юрти, тіпі, будинки на деревах, трейлери в стилі Airstream, капсули, міні-котеджі, навіть бульбашки з прозорих матеріалів, встановлені серед природного середовища. Деякі з них облаштовані джакузі, камінами, кухнями, кондиціонерами та смарт-системами.

Світовий ринок глемпінгу у 2021 році оцінювався в \$3 млрд і, за прогнозами аналітиків, досягне \$4,3 млрд до 2025 року. Щорічне зростання цієї галузі становить близько 21%. Найбільші ринки — США, Велика Британія, Австралія, де глемпінг поступово став мейнстримом. Згідно з даними порталу *Glamping Hub*, у світі вже існує понад тисячу працюючих локацій різного типу, зокрема у національних парках, на пляжах, у гірських і пустельних місцевостях, а також на територіях біосферних заповідників.

В українських реаліях глемпінг лише починає активно формуватися. Деякі джерела відзначають, що розвиток цього формату був пришвидшений пандемією COVID-19, коли закордонні подорожі стали недоступними, а внутрішній туризм потребував нових нестандартних форматів[3]. Глемпінг ідеально вписався в запит на безпечний, індивідуальний, ізольований, але комфортний відпочинок. Крім того, наявність значного природного потенціалу в Україні, особливо в регіонах Карпат, Поділля, Півдня та долини Дністра, створює ідеальні передумови для локалізації глемпінгів[12].

Юридично в Україні досі немає чіткої нормативної бази щодо глемпінгу. У законодавчих актах відсутні терміни «глемпінг» та «глемп». Це призводить до правових колізій: наприклад, підприємці змушені реєструвати такі споруди

як палатки, що ускладнює процес узгодження з інспекціями, оподаткуванням та сертифікацією. Така ситуація гальмує розвиток сфери, хоча одночасно створює простір для креативних та легких бізнес-моделей. Як зазначає В. Бойко, перевагою глемпінгів є те, що вони можуть бути встановлені без отримання дозвільної документації, швидко окуповуються (у середньому за 2–3 роки), а також не порушують екологічного балансу територій

З академічного погляду глемпінг розглядається як складова екологічного туризму. Його ключова концепція — мінімальний вплив на довкілля. Локації створюються з природних або перероблених матеріалів, часто з використанням відновлюваної енергії (сонячні батареї, біотуалети, локальна очистка води). Більше того, у багатьох проектах передбачено демонтажність: після згортання глемпінгу ділянка залишається у незміненому вигляді.

Існують різні підходи до класифікації глемпінгів. Найчастіше їх розділяють за типом конструкції (юрта, купол, тіпі, будиночок на дереві, мобільний вагончик), за рівнем комфорту (стандартний, комфорт, преміум), за цільовою аудиторією (сімейний, романтичний, молодіжний, екоформат, ретрит тощо), а також за розташуванням — біля водойм, у лісі, в горах, у степовій зоні. Ця класифікація є динамічною і постійно розвивається у відповідь на зміну потреб туристів.

З соціокультурної точки зору глемпінг — це прояв нових цінностей покоління, орієнтованого на усвідомлене споживання, досвід замість речей, приватність, безпечність, автентичність, зв'язок із природою. Такі туристи не лише хочуть зручності, вони прагнуть вражень: посиденьок біля вогнища, ночівлі під зорями, відчуття свободи без шуму міста. Тому глемпінг дедалі частіше поєднується з концепціями *slow travel*, *digital detox*, *eco-retreat*.

Варто також зазначити зростання уваги інвесторів до цього формату. В

умовах глобальної економічної нестабільності глемпінг розглядається як малоризикований вид турбізнесу, який не потребує тривалих дозвільних процедур, може бути гнучким у ціновій політиці та масштабуванні, а також приваблює нові сегменти аудиторії. Експерти наголошують, що глемпінг не конкурує з класичними готелями, а створює паралельну, комплементарну нішу, орієнтовану на інші потреби клієнта.

У контексті екологічного та агротуризму глемпінг виконує функцію інтегратора між природою, сільською місцевістю та туристом. Він може бути розміщений на території агросадиби, виноробні, органічного господарства або біля річки, як-от Дністер. Таким чином, він сприяє розвитку локальних громад, створює додаткові робочі місця, стимулює попит на місцеві продукти, ремесла та екскурсійні послуги. У цьому значенні глемпінг не лише економічна модель, а й інструмент регіонального розвитку.

Таким чином, глемпінг є багатограним явищем, що охоплює економічні, культурні, екологічні, архітектурні та соціальні аспекти. Його дослідження потребує міждисциплінарного підходу та урахування особливостей локального контексту. У випадку регіону Дністра — це поєднання природної унікальності, культурної спадщини, транспортної доступності та зростаючого попиту на нестандартні формати відпочинку.

1.2 Історія формування та класифікація глемпінгу

Історія формування глемпінгу

На перший погляд, глемпінг — це цілком новітнє явище, тісно пов'язане з потребами сучасного мандрівника, який прагне комфорту в умовах природного середовища. Проте при більш глибокому вивченні його історії стає очевидним, що ідея поєднання розкоші та кемпінгових умов з'явилася набагато раніше, ніж

сам термін "glamping", який став широко вживаним лише у XXI столітті[15].

Історичне коріння глемпінгу можна простежити ще з епохи середньовіччя. Під час подорожей європейських монархів та знаті використовувалися величезні шовкові шатра, які можна було вважати тогочасним аналогом глемпінгу. Так, збереглися свідчення про "Зустріч поля золотого ткацтва" — зустріч англійського короля Генріха VIII та французького Франциска I у 1520 році(рис1). Вона супроводжувалася розташуванням сотень розкішно оздоблених шатер, обладнаних килимами, постільною білизною та посудом із золота. Такі конструкції не лише забезпечували захист від зовнішніх умов, а й демонстрували багатство і статус, що є однією з ключових рис сучасного глемпінгу.

Рис. 1.1 Реконструкція королівських шатер 1520 рік

Джерело: Google Images

Іншим важливим історичним прикладом є традиція подорожей кочових імператорів у Середній Азії, зокрема у народів, що використовували юрти. Вони також служили не лише як тимчасове житло, а й як символ культури, гідності, а іноді навіть політичної сили. Юрта — мобільна конструкція з дерев'яного

каркаса, вкрита повстю — зберігала тепло в холод і прохолоду в спеку, і до сьогодні вважається одним із найбільш комфортних традиційних наметів. Її модернізовані аналоги сьогодні часто використовуються як глемп-оселі у багатьох країнах, зокрема й в Україні.

Рис. 1.2. Традиційна юрта як прототип сучасного глемпу

Джерело: Google Images

У XIX столітті інтерес до подорожей набув нової форми — сафарі. Європейська знать і багаті американці активно вирушали на полювання в африканські колонії. Проте, незважаючи на складність умов і дикий ландшафт, рівень побуту забезпечувався найвищий: сафарі-намети мали килими, срібні столові прибори, персонал, що готував вишукані страви. Це було глемпінгом у його класичному розумінні, хоч сам термін тоді ще не існував. Цей стиль відпочинку демонстрував потребу людини мати комфорт і естетику навіть у найнезвичніших умовах.

Рис. 1.3. *Сучасна реконструкція сафарі-намету європейської знаті у XIX столітті*

Джерело: Google Images

XX століття принесло нову форму туризму — масовий кемпінг. Особливо після Другої світової війни він набув поширення у США, Канаді та країнах Європи. Кемпінги стали доступними для широкого загалу. Вони передбачали просте розміщення у наметах, без розкоші — натомість із близькістю до природи та почуттям незалежності. Проте з часом попит почав змінюватися: з одного боку — зростала потреба у відпочинку серед природи, з іншого — люди не бажали відмовлятися від базового комфорту. Відтак сформувався ринковий запит на щось середнє між готелем і наметом.

У 1990–2000-х роках в Англії та США почали з’являтися перші проєкти, що пропонували комфортні намети з електрикою, зручностями і навіть Wi-Fi. Зокрема, великої популярності глемпінг набув на музичних фестивалях, де

відвідувачам надавали можливість оселитися у вже змонтованих стильних наметах зі всіма умовами. Саме в цей період почалося активне використання слова «glamping», яке офіційно зафіксовано в британському словнику у 2005 році. У 2016 році термін був включений до Oxford English Dictionary як визнаний неологізм англійської мови, що став культурним феноменом.

З початку 2010-х років глемпінг починає стрімко поширюватися у світі. Поява глемпінг-платформ, таких як *GlampingHub*, *Glamping.com*, значно спростила пошук і бронювання таких місць. Вони пропонували варіанти житла від геокуполів до будинків на деревах, з акцентом на незвичність, зручність і екологічність. У цей же період починає формуватись тренд на «sustainable travel» — сталий туризм. Глемпінг чудово вписався у цю концепцію: екологічні матеріали, автономні системи енергоживлення, мінімальне втручання в довкілля, розвиток локальних громад.

Сьогодні глемпінг представлений у понад 100 країнах світу, включаючи навіть такі екстремальні регіони, як пустелі Намібії, вершини Анд та — що особливо вражає — Антарктиду. Вартість розміщення може варіюватися від 40 доларів за ніч до кількох тисяч у люксових глемпінг-комплексах із приватними шеф-кухарями та персональним басейном.

В Україні активна поява глемпінгів почалася після 2015 року. Перші проєкти з'являлися переважно в Карпатах та на узбережжі морів. Проте особливого розвитку глемпінг набув після 2020 року, коли пандемія COVID-19 змінила поведінку споживача — з'явилася висока потреба у безпечному, ізольованому, локальному, але комфортному відпочинку на природі. Як зазначає Покоłodна М. М., український ринок глемпінгу все ще перебуває у стадії становлення, проте має високий потенціал завдяки природному різноманіттю, відносній доступності земель і бажанню молодого покоління

подорожувати «по-новому».

Таким чином, глемпінг не є суто сучасною вигадкою, а радше еволюційним продовженням багатовікової практики тимчасового, але комфортного проживання на природі. Його розвиток відображає глибоку трансформацію уявлень про туризм — від необхідності виживання в дикій природі до прагнення отримати нові враження без відмови від зручностей. Зміна парадигми — від жертви до гармонії з природою — є ключовим аспектом, який визначає унікальність і актуальність глемпінгу у XXI столітті.

Класифікація глемпінгу

У сучасній науковій та прикладній літературі, присвяченій дослідженню альтернативних форм туристичного розміщення, усе частіше порушується проблема класифікаційної систематизації глемпінгу як окремого явища індустрії гостинності. З огляду на багатофакторність і багаторівневість самої концепції глемпінгу, його неможливо віднести до однозначно стандартизованої моделі. Саме тому виникає потреба у виокремленні окремих типів, форм, конструктивних рішень та функціональних напрямів, що утворюють складну систему класифікаційних підходів.

Класифікація за типом конструкції

Однією з найбільш поширених та візуально виразних є класифікація глемпінгу за конструктивною ознакою. Цей підхід ґрунтується на архітектурно-просторових параметрах тимчасового або стаціонарного житла, яке використовується у глемпінг-комплексах, і передбачає аналіз зовнішньої форми, матеріалів, складності монтажу, а також естетичних характеристик, що відіграють ключову роль у привабленні цільової аудиторії.

Серед основних типів конструкцій, які набули найширшого розповсюдження в сучасних умовах, доцільно виділити:

- Сафарі-тенти — це каркасно-тканинні намети прямокутної або подовженої форми, закріплені на платформі з дерева чи металу. Вони забезпечують просторе зоноване внутрішнє приміщення, яке укомплектоване як базовими меблями, так і додатковими елементами комфорту.
- Юрти — традиційні круглі споруди, які мають багатовікову історію використання серед народів Центральної Азії. Сьогодні вони набули нового призначення як глемпінг-елементи, що поєднують мобільність з терморегуляцією та етнографічною автентичністю.

Рис 1.4 *Юрта*

Джерело: Google Images

- Treehouses (будинки на деревах) — конструкції, що встановлюються на деревах або спеціальних опорах серед лісової зони, вважаються одними з найбільш романтизованих форм глемпінгу.
- Трейлери та глемпінг-причепи — мобільні одиниці проживання, що можуть переміщуватися між локаціями. Вони, як правило, мають повну

інженерну інфраструктуру.

- Тіпі (вігвами) — конусоподібні намети, що походять з культур Північної Америки, відзначаються простотою монтажу та високим емоційним потенціалом, особливо в етнотуристичних продуктах

Рис.1.5. Тіпі

Джерело: Google Images

- Геокуполи — сучасні напівсферичні конструкції на базі геодезичної сітки, які мають високу вітростійкість, термостійкість та здатність витримувати навантаження у важких кліматичних умовах.

Рис. 1.6 Геокупол

Джерело: Google Images

Зазначене типологічне різноманіття дозволяє задовольняти широке коло споживчих очікувань, від прагнення до новизни форми — до вимог технічної адаптації під ландшафт.

Класифікація глемпінгу

За рівнем мобільності

Одним із важливих параметрів диференціації глемпінг-інфраструктури є **рівень мобільності об'єктів**, що входять до її складу. За цим критерієм виділяють:

- **Стаціонарні глемпінги** — конструкції, що монтуються на постійній основі з розрахунком на тривалу експлуатацію. Зазвичай передбачають складне інженерне забезпечення, підведення комунікацій, фундамент або каркасну основу.
- **Мобільні глемпінги** — легко монтуються та демонтуються без втрати експлуатаційних властивостей. Підходять для сезонного туризму або тимчасових локацій.
- **Напівмобільні глемпінги** — наприклад, трейлери чи капсули. Формально є мобільними, проте потребують спеціальних умов для транспортування та зберігання.

Мобільність напряду впливає на бізнес-модель, форму землекористування та технічне обслуговування комплексу.

За рівнем комфорту

Рівень зручностей є ключовим чинником вибору глемпінг-проживання туристом. Зазвичай виділяють такі категорії:

- **Базовий (basic)** — мінімальні умови: ліжко, елементарне освітлення, зовнішній туалет.

- **Середній (comfort)** — включає внутрішній санвузол, гарячу воду, опалення, Wi-Fi, вентиляцію.
- **Преміальний (luxury)** — індивідуальний сервіс, дизайнерський інтер'єр, кейтеринг, SPA-послуги.

Ця типологія дозволяє адаптувати глемпінг під різні цінові сегменти.

За функціональним призначенням

У цій класифікації головна увага зосереджена на **цільовому призначенні локації** в рамках туристичного продукту:

- **Ретрит-глемпінг** — тиша, усамітнення, духовна практика, digital detox.
- **Сімейний глемпінг** — орієнтований на родини з дітьми: безпека, харчування, дитяча інфраструктура.
- **Подієвий глемпінг** — тимчасові локації, пов'язані з фестивалями, івентами, спортивними подіями.
- **Історико-етнографічний глемпінг** — стилізація під традиційне житло певної культури чи епохи.

Цей підхід важливий для позиціонування, маркетингу та сценарного планування перебування туриста.

За географічним розміщенням

Геолокаційна класифікація залежить від природного середовища, в якому функціонує глемпінг. В українських реаліях можна виділити:

- **Глемпінг у горах** — підвищена теплоізоляція, антивітровий захист.
- **Лісовий глемпінг** — акцент на тишу, відновлення, приватність.
- **Прибережний глемпінг** — з доступом до пляжу, водних активностей (каякінг, купання).
- **Степовий або луговий глемпінг** — зокрема на берегах річок (наприклад, уздовж Дністра), зі схильністю до агротуризму.

Географія впливає на сезонність, набір послуг і архітектурні рішення.

За сезонністю

Сезонність експлуатації глемпінгу визначається як економічними, так і кліматичними чинниками:

- **Літні глемпінги** — працюють з квітня по жовтень, не мають опалення.
- **Всесезонні глемпінги** — утеплені, мають опалення, придатні до експлуатації цілий рік.
- **Зимові глемпінги** — спеціально облаштовані для мінусових температур (актуальні для Скандинавії, Альп тощо).

Сезонність визначає графік персоналу, рівень інвестицій, витратну частину та маркетингову стратегію.

Таким чином, наведена класифікація глемпінгу демонструє багатогранність підходів до систематизації цього явища та відображає його динамічну, гібридну природу, що поєднує елементи рекреації, архітектури, дизайну, екології та підприємництва. Кожен із розглянутих класифікаційних критеріїв виконує не лише описову функцію, а й є практичним інструментом для розробки, організації, маркетингу й управління глемпінг-локаціями. Комплексність та взаємодоповнюваність класифікацій створюють методологічне підґрунтя для подальших досліджень і дозволяють адаптувати концепцію глемпінгу до конкретних територіальних, соціальних і економічних умов, зокрема — у межах Дністровського водосховища, яке розглядається у межах цього дослідження як перспективна рекреаційна зона.

1.3. Види туризму та рекреаційне середовище, що підходять для глемпінгу

У процесі вивчення сучасних тенденцій у сфері туристичних практик

спостерігається посилена увага до новітніх форматів розміщення, які поєднують у собі функціональність, екологічність та емоційний комфорт. У цьому контексті такий засіб розміщення як глемпінг займає дедалі вагомніше місце у структурі туристичної пропозиції, перетворюючись з альтернативного рішення на повноцінний інструмент диверсифікації ринку туристичних послуг. Однією з ключових ознак глемпінгу є його здатність до інтеграції в різні види туризму, що забезпечує йому широке охоплення цільової аудиторії та гнучкість у формуванні туристичного продукту.

Одним із провідних напрямів, у межах якого глемпінг набув особливої популярності, є **екологічний туризм**. Цей вид туризму, який також часто визначається як "екотуризм", передбачає організацію подорожей у природне середовище з метою його пізнання, споглядання та збереження, із мінімальним негативним впливом на довкілля. Відповідно до провідних міжнародних визначень, екотуризм повинен бути орієнтований не лише на задоволення рекреаційних потреб людини, але й на підтримку біорізноманіття, розвиток місцевих громад, а також на просвіту туриста щодо екологічних питань. У цій системі координат глемпінг органічно вписується як форма тимчасового розміщення, яка дозволяє залишатися у тісному контакті з природою, не завдаючи їй значної шкоди. Зокрема, використання локальних або вторинних матеріалів, автономних джерел енергії (сонячні батареї, біотуалети, резервуари дощової води), а також мінімальне втручання в ландшафт є тими рисами, що роблять глемпінг-інфраструктуру еталоном екологічної сумісності. Глемпінги, розташовані на територіях національних природних парків, заказників, біосферних резерватів або природоохоронних зон, дозволяють сформувати нову естетику екотуризму — таку, що базується не лише на спогляданні природи, а й на проживанні в ній із максимальним дотриманням принципів сталого розвитку.

Другим, не менш важливим видом туризму, в якому глемпінг знаходить широке застосування, є агротуризм. Його суть полягає в організації туристичних подорожей до сільських територій, фермерських господарств, ремісничих поселень, що зберігають традиційний уклад життя, з метою ознайомлення з аграрною культурою, практичної участі у господарській діяльності та відпочинку у спокійному, віддаленому від урбанізованих центрів середовищі [2]. Агротуризм є одним із ключових інструментів оживлення сільської економіки, адже створює додаткові робочі місця, стимулює розвиток локальних сервісів, а також формує позитивний імідж території. У такому контексті глемпінг виконує роль засобу розміщення, який поєднує етнографічну автентичність сільської місцевості з сучасним комфортом [13]. Наприклад, глемпінги на території виноробень, сироварень, пасік, фермерських садиб забезпечують туристу можливість повноцінного занурення в аграрну культуру регіону без відмови від базових побутових зручностей. У країнах Європи, зокрема в Італії, Франції та Австрії, саме глемпінг-формат дозволив вдихнути нове життя у стагнуючі сільські території, підвищуючи їхню привабливість для молоді, фрилансерів і прихильників «повільного туризму».

Окрему нішу, в межах якої глемпінг виявляє свою ефективність, становить **подієвий туризм**. Цей вид туризму базується на участі в короткострокових масових заходах (фестивалі, ярмарки, концерти, спортивні події), що є потужним чинником короткотермінового зростання туристичного потоку в окремих регіонах. У зв'язку з інтенсивною динамікою такого туризму постає потреба у гнучких і мобільних формах розміщення, які можуть бути швидко змонтовані, експлуатовані протягом обмеженого часу, а після завершення події — демонтовані без залишків. Глемпінг у цьому разі демонструє свої логістичні та конструктивні переваги. Такі локації не тільки

вирішують проблему тимчасового проживання великої кількості учасників заходів, а й сприяють формуванню іміджевої складової самої події, створюючи привабливі візуальні рішення для соціальних мереж, які в сучасному туризмі відіграють не останню роль.

Суттєвим напрямом, у межах якого глемпінг поступово посідає чільне місце, є **активний та пригодницький туризм** (англ. adventure tourism). Цей вид туризму орієнтований на осіб із підвищеним рівнем фізичної активності, які прагнуть нестандартних вражень, експериментів, перебування у динамічному середовищі. Як правило, такі туристи подорожують пішки, на велосипедах, каяках, човнах або конях, долаючи великі відстані та маючи обмежені можливості для комфортного відпочинку. Глемпінг у межах adventure-маршрутів виконує роль безпечного, захищеного, структурованого середовища для відновлення сил після фізичного навантаження. У місцях, де відсутня класична готельна інфраструктура або вона суперечить концепції мінімального втручання, глемпінг виступає як ідеальний компроміс між "дикою" природою та комфортом.

Не менш актуальним є поєднання глемпінгу з **оздоровчим, або wellness-туризмом**, який останніми роками набуває популярності серед міських жителів, втомлених від перенасичення інформацією, шумового забруднення, соціальної напруги та монотонності побуту. Глемпінг як простір усамітнення, ізоляції від урбаністичних подразників, тиші та природного ритму життя створює оптимальні умови для реалізації wellness-підходів. Такі локації часто інтегрують йога-платформи, вегетаріанські кухні, відкриті душові, фітобочки, масажні кабінки, місця для медитацій, а також програми психологічного розвантаження. Особливої популярності набувають **ретрит-глемпінги**, орієнтовані на малу групу людей або навіть індивідуальне перебування, що цілковито відповідає

запиту на «тихий» і глибокий туризм.

У дещо вужчому, але перспективному форматі глемпінг застосовується у **культурно-пізнавальному туризмі**, зокрема — в межах історичних реконструкцій, етнографічних заходів, традиційних ремесел. Тут глемпінг виступає як елемент концептуального середовища: тіпі, юрти, мазанки, дерев'яні курені, оформлені відповідно до історичних реалій, дозволяють туристу зануритися у минуле не лише візуально, а й просторово.

Таким чином, аналіз видів туризму, в межах яких функціонує глемпінг, дозволяє зробити висновок про його високий ступінь інтегративності, адаптивності та контекстної варіативності. Універсальність глемпінгу як формату розміщення дозволяє йому не лише доповнювати існуючі туристичні напрями, а й виступати самодостатнім магнітом для туриста, який шукає новий досвід у новому середовищі.

Рекреаційне середовище як ключовий чинник просторового функціонування глемпінгу

Глемпінг, як новітня форма альтернативного туристичного розміщення, що поєднує риси природного досвіду та комфортного проживання, є феноменом, який не існує у відриві від довкілля. Він не може функціонувати як автономна одиниця, вирвана з контексту, позбавлена середовищної основи. Навпаки, рекреаційне середовище є не просто умовою, а фундаментом, носієм і каталізатором глемпінг-практики, яка реалізується виключно через просторову взаємодію з ландшафтом, кліматом, флорою, фауною, шумовим фоном, світловим режимом і навіть структурою горизонту.

Під рекреаційним середовищем у наукових колах традиційно розуміють комплексну сукупність природних, антропогенних та соціокультурних факторів, які у своїй взаємодії створюють передумови для відпочинку, оздоровлення,

внутрішнього перезавантаження, духовного збагачення та психоемоційного балансу особи. У контексті глемпінгу така сукупність чинників набуває особливої значущості, оскільки саме вона забезпечує можливість реалізації базових принципів концепції: «близькість до природи», «відсутність тиску інфраструктури», «гармонізація із зовнішнім світом» та «відновлення через відсторонення».

Для глемпінгу надзвичайно важливо, щоб середовище не лише відповідало технічним вимогам (рівність поверхні, відсутність заболоченості, мінімальні ризики зсувів), але й формувало **емоційно-естетичний настрій**, здатний викликати у туриста відчуття візуального задоволення, просторової відкритості, фізичного захищення та сенсорного комфорту. Саме тому природне оточення у глемпінгу не є тлом — воно виступає активним елементом перебування, яке замінює враження від архітектури, інтер'єру, урбаністичного середовища.

Залежно від характеристик місцевості, середовище може виконувати різні функції: у гірських районах — воно викликає відчуття піднесення та переваги над горизонтом; у лісах — створює атмосферу тиші, тіней, ізоляції та затишку; на берегах водойм — пробуджує відчуття потоку, часу, безмежності, рефлексії.

Типи природного середовища для глемпінгу

На основі системного аналізу наукових публікацій та практики розміщення глемпінг-комплексів у різних країнах світу, а також з урахуванням природно-рекреаційних ресурсів України, доцільно виокремити кілька типових середовищ, які вважаються оптимальними для глемпінгу:

1. **Лісові екосистеми (широколистяні, хвойні, мішані ліси)** — надають природну ізоляцію, обмежують проникнення шуму, формують комфортний мікроклімат, зменшують температуру влітку, підвищують

вологість повітря, сприяють психофізіологічному розслабленню через контакт із фітонцидами та ефект «зеленої терапії».

2. **Гірські масиви та передгір'я** — забезпечують панорамність, візуальну багат шаровість ландшафту, глибину перспективи. Горизонт у горах стає не лише географічною, а й емоційною величиною. Саме у горах глемпінг отримує свій найвиразніший візуальний ефект: куполи, юрти чи будиночки на дереві, розташовані на схилах, створюють враження окремих мікросвітів.

3. **Прибережні зони водойм** — у межах глемпінгу мають надзвичайно високий потенціал. Безпосередня близькість до річок, озер, водосховищ або морських узбереж забезпечує доступ до водних практик: купання, риболовля, спостереження за водними пейзажами, катання на каяках або SUP-дошках. Такі території створюють специфічну акустичну атмосферу — шум прибою, крики птахів, брязкіт човнів — усе це формує неповторний настрій локації.

4. **Відкриті простори (луки, степи, поля)** — формують відчуття відкритості, свободи, неба, сонця. Саме тут турист отримує максимальну експозицію до природного світла, вітру, руху хмар. У таких зонах глемпінг здебільшого доповнюється інсталяціями, арт-елементами, які контрастують з порожнечою ландшафту.

5. **Сільськогосподарські території** — у форматі агротуризму слугують середовищем, яке не лише надає природного ресурсу, а й створює функціональне наповнення. Виноградники, лавандові поля, пасіки, сади, плантації — усе це стає не лише частиною ландшафту, а й безпосередньо впливає на активності, які пропонуються туристу.

6. **Особливо охоронювані природні території** — національні парки, ландшафтні заказники, біосферні заповідники. Тут глемпінг набуває значення як інструмент екопросвіти, інтерпретації природи, делікатної інтеграції людини

у складну екосистему.

Вимоги до середовища

Глемпінг як формат пред'являє складну, багатокомпонентну систему вимог до середовища, в якому він функціонує. Серед найважливіших параметрів:

- **транспортна доступність** у поєднанні з відчуттям «віддаленості» оптимально, якщо глемпінг розташовано на 20–40 хвилин їзди від урбаністичного центру, з останнім кілометром без асфальтованої дороги, що створює ефект «відключення»;
- **ландшафтна «інстаграмність»** важливим фактором у сучасному глемпінгу є можливість створення візуально привабливого контенту, тому локації із природною фоном — пагорб, дерево, водойма, панорама — мають пріоритет;
- **санітарна і гігієнічна безпека** відсутність інвазивних видів комах, стабільний мікроклімат, чистота повітря, безпечна флора;
- **візуальна цілісність** середовище не повинно містити елементів, які порушують концептуальну чистоту локації: лінії електропередач, бетонні паркани, поліетиленові теплиці, старі автомобілі тощо.

Середовище як складова бренду

Слід наголосити, що у випадку з глемпінгом середовище не просто слугує декорацією — воно стає **повноцінною складовою бренду**, частиною унікальної торгової пропозиції. Середовище стає емоційним ядром продукту, що формує уявлення про локацію ще до її відвідання. Фото водойми, пагорба чи гірського пейзажу часто «продає» місце задовго до того, як турист дізнається про наявність душі, Wi-Fi або кейтерингу.

Отже, узагальнюючи результати розгляду типів туризму та особливостей

рекреаційного середовища, в якому функціонує глемпінг як інноваційна форма розміщення, можна дійти низки концептуально важливих висновків. Насамперед, глемпінг демонструє високу ступінь адаптивності до різних напрямів туристичної діяльності, включаючи екологічний, аграрний, подієвий, пригодницький, оздоровчо-ретритний та культурно-пізнавальний туризм. Така функціональна гнучкість зумовлена не лише варіативністю конструктивних рішень і гнучкістю формату розміщення, а й здатністю відповідати сучасним потребам мандрівника — у тиші, автентичності, приватності та збереженні комфорту поза межами міста.

Крім того, середовище, в якому розміщується глемпінг, виступає не другорядним елементом, а повноцінною смисловою і функціональною основою для його існування. Вибір ландшафту, природних умов, візуального контексту і навіть сезонного ритму безпосередньо впливають на сприйняття туристом глемпінг-продукту, його вартість, тривалість перебування і рівень задоволення. Таким чином, природно-рекреаційне середовище є не лише фізичним простором, а складовою туристичного досвіду — воно формує емоційний, сенсорний та естетичний настрій, сприяє зниженню тривожності, відновленню енергетичного балансу та зростанню задоволеності від подорожі в цілому.

Важливо також підкреслити, що глемпінг — як явище на стику екотуризму, архітектурного дизайну і рекреаційної психології — передбачає гармонійну інтеграцію з довкіллям, а не його підкорення чи зміну. Це зобов'язує як підприємців, так і дослідників враховувати складну систему взаємозв'язків між локацією, її природною динамікою, соціальним контекстом і ринковими запитами. Отже, правильне розуміння й інтерпретація рекреаційного середовища є не лише передумовою успішного проєктування глемпінгу, але й критерієм його етичної, екологічної та економічної доцільності.

Таким чином, підрозділ 1.3 обґрунтовує, що глемпінг не є універсальним форматом, придатним для будь-якої території — він вимагає глибокого розуміння специфіки туристичного середовища, логіки рекреаційного навантаження, особливостей запиту споживача і культурної чутливості до ландшафту. Саме в балансі між комфортом, природністю та автентичністю полягає його стратегічна перевага як складової майбутнього стійкого туризму.

РОЗДІЛ 2 Передумови розвитку глемпінгу на Дністровському водосховищі

2.1. Природні рекреаційні ресурси

Дністровське водосховище — одна з ключових природно-ресурсних домінант західного регіону України, що відіграє не лише технічну, а й надзвичайно важливу екологічну, ландшафтну, рекреаційну та культурно-пізнавальну роль. Його утворення стало не лише гідротехнічним рішенням для регуляції стоку річки, але й водночас — чинником зміни просторово-ландшафтної організації території та вектором розвитку нових форм природокористування, серед яких особливої актуальності набуває глемпінг як сучасна форма організації екотуризму.

Географічне положення Дністровського водосховища дозволяє розглядати його як осердя великого екосистемного каркасу, який охоплює як пологі схили Волино-Подільської височини, так і передгір'я Українських Карпат. Таке просторове розміщення створює унікальні передумови для поєднання низки морфологічних, геологічних та кліматичних елементів, які формують складний, але надзвичайно привабливий для відвідувачів рекреаційний простір. У верхній частині басейну, де річка тільки входить у зону водосховища, простежується поступова трансформація від гірських, стрімких берегів до більш пологих ділянок з добре вираженими заплавами, лучними терасами та грабовими і буковими лісами.

Дністровське водосховище також виконує важливі функції у сфері водопостачання, енергетики, зрошення, риборозведення, але в останні роки зростає його значення як об'єкта екологічного та оздоровчого туризму. Завдяки комбінації водного середовища, лісистих схилів, унікальної геоморфології та

сприятливого клімату, водосховище слугує природною рекреаційною ареною, придатною для глемпінгу, кемпінгу, сплавів, екотурів і відпочинку просто неба. У межах водосховища сформувалося кілька знакових природних локацій, серед яких Бакотська затока вирізняється як найбільш естетично виразна, екологічно цінна та перспективна в контексті розвитку сталого природного туризму [6].

Серед усіх прибережних локацій Дністровського водосховища особливе місце посідає Бакотська затока, що слугує унікальним прикладом гармонійного поєднання геоморфологічного ландшафту, водно-болотної екосистеми та високої пейзажної виразності [6]. Завдяки поєднанню скельних обривів, водної гладі та багатоярусної рослинності, Бакота вважається еталонною природною рекреаційною територією середнього Дністра [4].

Береги затоки сформовані з середньо силурійських вапняків та пісковиків, які утворюють прямовисні скелі висотою до 50 метрів, що подекуди обриваються просто в акваторію. Такі геолого-геоморфологічні особливості створюють унікальні панорамні краєвиди та є ключовим чинником естетичної привабливості території [6].

Рис. 2.1 *Зображення скелястого берега,*

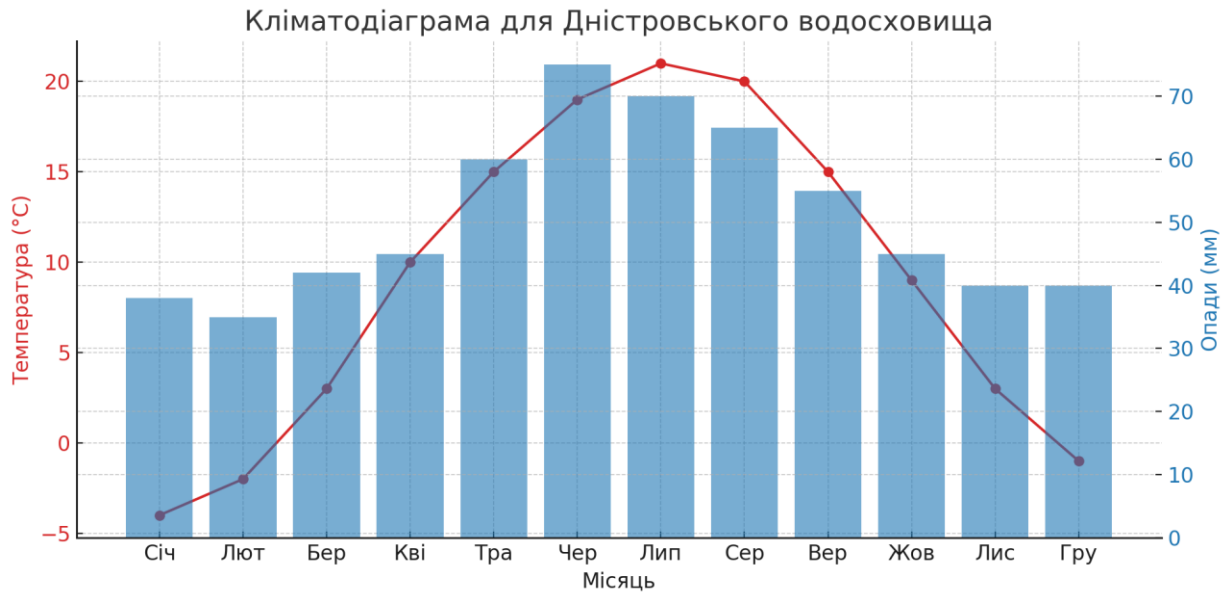
Джерело: Google Earth

Бакотська затока є частиною водно-болотного угіддя міжнародного значення, що надає їй особливого статусу як з екологічної, так і з рекреаційної точки зору. Згідно з науковими дослідженнями, фітоценоз тут представлений гідрофітами, водоростями та вищими водними рослинами, а фауна включає численні види іхтіофауни, зоопланктону та орнітофауни, що характерні для заболочених територій та підтверджують біорізноманіття зони.

Водне середовище Бакоти має незначні перевищення деяких хімічних показників (азот, кальцій), однак зафіксовані значення не створюють небезпеки для рекреаційного користування — купання, прогулянки на човнах, сапсерфінг, споглядальний відпочинок залишаються цілком можливими в рамках допустимих навантажень.

Особливу увагу заслуговує ландшафтна будова території. Бакотський масив розташований у зоні глибокого врізу правобережного каньйону Дністра. Високий ступінь розчленованості рельєфу, наявність водної ерозії, карстових пустот, глибоких ярів та схилів з різким перепадом висот зумовлюють неповторну пейзажну структуру, що ідеально підходить для організації еко-турів, фототуризму, медитативного та споглядального відпочинку.

Кліматичні умови зони є помірно континентальними з тривалим теплим періодом. Середньодобова температура влітку сягає $+20^{\circ}\text{C}$, а кількість опадів переважно зосереджена у весняно-літній сезон. У поєднанні з водною масою водосховища це формує м'який мікроклімат, придатний для сезонного перебування

Рис. 2.2 Кліматодіаграма для Дністровського водосховища

Джерело: Чернівецький ЦГМ. УкрГМЦ

Рослинність території представлена переважно лучно-степовими та лісовими формаціями: схили вкриті дубово-грабовими масивами, що чергуються з відкритими сонячними ділянками. Така структура дозволяє створити рекреаційні майданчики з природним затінком, збереженням природного покриву без інтенсивного втручання у ґрунтово-рослинний шар.

Згідно з офіційною довідкою, територія Бакотської затоки входить до зони стаціонарної рекреації, де передбачено можливість розміщення кемпінгів, глемпінгів, екостоянок, екологічно безпечної інфраструктури на умовах погодження з адміністрацією відповідної природоохоронної установи.

Таким чином, Бакота виступає не лише природною перлиною, а й ідеальним майданчиком для розвитку глемпінг-туризму. Поєднання пейзажної цінності, екологічної унікальності та допустимості рекреаційного використання дозволяє вважати цю ділянку базовою для демонстрації природного рекреаційного потенціалу всього середнього Дністра.

2.2. Історико-культурні рекреаційні ресурси

Історико-культурні ресурси відіграють ключову роль у формуванні рекреаційної привабливості території, адже саме вони наповнюють відпочинок змістовністю, емоційною глибиною та створюють зв'язок із багатовіковою культурною спадщиною [2]. У межах Дністровського водосховища, зокрема в районі Бакотської затоки, виник унікальний культурно-природний ландшафт, де велич природи органічно поєднується з історичною пам'яттю, сакральними місцями та нематеріальними культурними надбаннями Поділля.

Одним із найцінніших об'єктів цього регіону є Бакота — поселення, яке нині перебуває під водами водосховища, але в минулому мало виняткове значення як стратегічний, адміністративний, торговельний і духовний центр. Перша згадка про Бакоту датується 1024 роком в Іпатіївському літописі, де вона фігурує як центр Пониззя[6]. Упродовж XI–XIII століть поселення входило до складу Київської Русі, а пізніше — до Галицького та Галицько-Волинського князівств, виконуючи функцію форпосту на важливих торгових шляхах вздовж Дністра. У XIV столітті місто було зруйноване під час набігів ординців, однак збереглося як село аж до кінця XX століття.

Доля Бакоти кардинально змінилася в 1981 році, коли у зв'язку з будівництвом Дністровської ГЕС її територію, разом із сотнями домогосподарств, було затоплено. Це стало актом масштабного техногенного втручання, який призвів до втрати значної частини матеріальної спадщини. Водночас, ця подія стала каталізатором нової хвилі зацікавлення: Бакота почала сприйматися як «українська Атлантида» — символ зниклої, але живої у колективній пам'яті культури, яка нині приваблює туристів, паломників та дослідників своєю атмосферністю і сакральністю.

Рис 2.3 *Зображення Бакоти з висоти*

Джерело: Google Earth

Центральною пам'яткою духовної та архітектурної спадщини регіону є Бакотський скельний монастир — стародавній печерний комплекс, висічений у суцільній вапняковій скелі на правому березі Дністра. Згідно з археологічними даними та історичними згадками, його виникнення датується приблизно XI століттям. Протягом своєї багатовікової історії монастир служив духовним осередком, місцем усамітнення для ченців, а в часи лихоліть — також схованкою.

До сьогодні збереглися фрагменти келій, вирубані ніші, залишки підземних храмових приміщень, а також три джерела, які здавна вважаються цілющими. Їхнє розташування біля підніжжя скелі, серед густої зелені, формує особливу атмосферу тиші й відокремленості, що надає місцю виняткової сакральності. Бакотський монастир є не лише об'єктом релігійного паломництва, а й виразним емоційним акцентом ландшафту — місцем, яке приваблює туристів, фотографів та всіх, хто прагне втекти від суєти та знайти

внутрішню гармонію.

Рис. 2.4 Скельний монастир

Джерело: Google Earth

Для багатьох відвідувачів Бакота стала місцем, де можна відчутися так зване «місце сили» — поняття, що стало популярним у туристичному середовищі, але має глибші корені, пов'язані з особливою енергетикою ландшафту, присутністю духовних об'єктів та реліктів минулого. Крім самого монастиря, важливу роль відіграє нематеріальна спадщина — усні розповіді про зниклі під водою храми, забуті цвинтарі, трагічні історії вимушених переселенців. Ці елементи колективної пам'яті залишаються живими в оповіданнях нащадків і можуть бути осмислено вплетені в туристичний продукт — через екскурсії, аудіогіди, тематичні інсталяції чи інформаційні стенди на території глемпінг-комплексу. Таким чином формується глибокий зв'язок між природним середовищем, історією та людською емоцією.

У безпосередній близькості, менш ніж за 30 кілометрів, розташована ще

одна знакова пам'ятка — Кам'янець-Подільська фортеця, що вважається однією з найвидатніших споруд оборонного зодчества Центрально-Східної Європи. Її архітектурна структура формувалась протягом багатьох етапів історії — від княжої доби до періоду польсько-османських конфліктів. Сьогодні фортеця є не лише національним історичним символом, але й важливим туристичним центром, який щороку приваблює десятки тисяч відвідувачів. Органічне включення цієї локації в екскурсійний маршрут із проживанням у глемпінгу на Дністровському водосховищі утворює концептуально завершену історико-туристичну вісь «Бакота — Кам'янець». Вона об'єднує ландшафтну велич, духовне переосмислення та культурну спадщину в єдине цілісне переживання.

Окрім центральних історико-культурних об'єктів, у межах акваторії Дністровського водосховища та прилеглих сіл зосереджена низка маловідомих, проте цінних пам'яток:

- Печерні комплекси в урочищі Монастир (с. Василів) — залишки чернечих осередків, вирубаних у скелях;
- Печери-каплиці в селах Бабин, Хрещатик, Василів — елементи сакральної культури Подністров'я
- Грот Баламутівка, печери Мартинівка та Церквочка — поєднують природну унікальність і археологічну цінність
- Печера з наскельними зображеннями первісної людини (с. Баламутівка) — об'єкт доісторичного періоду національного значення
- Старі дерев'яні храми, каплиці, хрести та могили у селах Староушицької громади — приклади живої релігійної традиції;
- Затоплені об'єкти матеріальної культури — зокрема церкви, кладовища, домогосподарства, що збереглися лише в колективній пам'яті місцевих жителів.

Ці об'єкти можуть бути інтегровані у формати спеціалізованих екскурсій,

паломницьких маршрутів або етнотурів. Їхній потенціал особливо актуальний у контексті глемпінгу як платформи для глибокого, неспішного занурення в культурний пласт Подністров'я.

2.3. Соціально-економічна туристична інфраструктура

Туристична інфраструктура є ключовим елементом просторової організації туризму, забезпечуючи матеріальну, організаційну та сервісну базу для повноцінного функціонування рекреаційного середовища. У контексті Дністровського водосховища, що охоплює частини Чернівецької, Хмельницької, Тернопільської та Вінницької областей, соціально-економічна туристична інфраструктура формує особливу систему, яка поєднує природну ресурсну базу з локальними елементами господарської діяльності. Вона виступає не лише основою для обслуговування туристичних потоків, а й чинником соціального і економічного розвитку місцевих територіальних громад, адже створює умови для зайнятості, розширення сервісних функцій і залучення інвестицій.

Під соціально-економічною туристичною інфраструктурою розуміють сукупність матеріально-технічних, інженерних, організаційних і кадрових елементів, які забезпечують безперебійне функціонування туристичної системи. До її складу входять транспортні шляхи, засоби розміщення, заклади харчування, інформаційні та медичні пункти, елементи благоустрою території, а також підприємства, що надають допоміжні послуги: прокат спорядження, гіді, рятувальні служби тощо.

У географічному плані Дністровське водосховище розташоване в зоні перетину важливих транспортних магістралей. Основні автошляхи, що забезпечують доступ до прибережних територій, включають національні дороги

Н-03 (Житомир–Чернівці), Р-24 (Татарів–Кам’янець-Подільський) і Т-26-01 (Чернівці–Сокиряни). Незважаючи на наявність основних артерій, доступ до більшості рекреаційно-привабливих точок здійснюється через місцеві дороги з обмеженою пропускною здатністю. Такі населені пункти, як Непоротове, Грушка, Стара Ушиця, Рухотин, Залуччя, хоч і мають потенціал, але залишаються частково ізольованими в транспортному сенсі. У зв’язку з цим на сьогодні основними користувачами рекреаційного потенціалу виступають туристи, які прибувають власним транспортом або в складі організованих турів.

Громадський транспорт обслуговує територію водосховища обмежено. Автобусні маршрути, що зв’язують найближчі обласні центри та районні міста з селами прибережної зони, є нерегулярними, особливо у вихідні та святкові дні. У літній сезон деякі громади самостійно організовують додаткові рейси, проте системного рішення у сфері транспортування туристів наразі немає. Розвиток велоінфраструктури, водного транспорту (прогулянкові катери, байдарки, сапи) та оренди туристичних електромобілів перебуває на початковому етапі. Відсутність сучасної навігації або мобільних додатків з актуальними розкладами ускладнює планування поїздок.

Інфраструктура розміщення представлена широким спектром об’єктів — від великих баз відпочинку радянського типу до сучасних агросадиб і приватних гостьових будинків. У селах Непоротове, Атаки, Грушка, Бакота, Стара Ушиця, Залуччя наявні десятки садиб, які пропонують базові та середні рівні комфорту. Частина об’єктів обладнана автономними джерелами енергоживлення, системами збору дощової води, біотуалетами. За даними з досліджень, у Чернівецькій області нараховується понад 80 об’єктів розміщення, з них більше 15 — у межах Хотинського району, більшість з яких працює сезонно. У Хмельницькій області, поблизу Бакоти та Старої Ушиці,

функціонують понад 20 активних приватних садиб, частина з яких зареєстрована в системі Booking. Часто господарі самостійно обслуговують садиби, поєднуючи функції прийому, приготування їжі та організації дозвілля, що робить туризм особистісно орієнтованим.

Інфраструктура харчування зосереджена у більших населених пунктах: Кам'янець-Подільський, Хотин, Чернівці. У прибережних селах переважають приватні форми організації харчування: кафе при садибах, сезонні намети, мобільні гастроточки. Часто відпочинок супроводжується включенням харчуванням у рамках гостьового пакету. У деяких селах функціонують міні-базари або виїзна торгівля локальними продуктами — бринзою, варенням, наливками, вином. Саме ці елементи створюють підґрунтя для розвитку гастрономічного туризму як складової частини рекреаційної пропозиції регіону. Усе частіше туристи прагнуть до «справжніх смаків», що робить локальні продукти сильним брендом громад.

Інженерна туристична інфраструктура характеризується нерівномірним розвитком. У більшості сіл наявне електропостачання, проте централізоване водопостачання та каналізація — рідкість. Альтернативні джерела — свердловини, колодязі, вигрібні ями — є типовими. На базах відпочинку дедалі частіше використовуються сонячні панелі, генератори, локальні водоочисні системи. Покриття мобільного зв'язку стабільне лише поблизу основних доріг і вищих ділянок рельєфу. Інтернет-зв'язок часто обмежений, однак у багатьох садибах надається точковий Wi-Fi доступ. Такі особливості інфраструктури визначають формат туризму — ближчий до напівдикого або автономного, де турист самостійно несе частину логістичного навантаження. Водночас така форма приваблює шукачів автентики й «цифрового детоксу».

Інфраструктура обслуговування туристів включає екскурсійні бюро (у

Хотині та Кам'янці-Подільському), незалежних гідів, пункти прокату (велосипеди, сапи, човни), а також сезонні інформаційні стенди. Водночас на більшості ділянок прибережної смуги відсутні рятувальні пункти, пости МНС, медичні пункти. Безпека туристів часто покладається на організаторів турів або власників садиб. Туристичне зонування є слабо вираженим, інформаційна навігація майже відсутня, що створює бар'єри для самостійних мандрівників. У межах проєкту «Дністер туристичний» кілька громад отримали фінансування на облаштування інформаційних табличок, маршрутних покажчиків, зон рекреації — загальний обсяг фінансування становив понад 6 млн грн, що є позитивним прикладом міжрегіональної співпраці та доступу до міжнародних грантів. У перспективі можлива інтеграція інфраструктури з молдовською стороною Дністра для створення транскордонних маршрутів.

Соціально-економічний ефект від туризму є дедалі відчутнішим. За оцінками, у структурі надходжень Сокирянської громади туризм і супутні сфери забезпечують до 12% річного бюджету. У Кам'янець-Подільському районі в сезон функціонує понад 200 робочих місць, пов'язаних із рекреацією. У громадах розвиваються локальні крафтові ініціативи — сироваріння, медоваріння, сувенірна справа. У Заліщицькому районі активно працюють фототури та дегустаційні екскурсії до виноградників. Водночас, значна частина туристичних послуг залишається у «тіньовому секторі», не фіксується статистично, а отже не забезпечує повноцінного податкового ефекту. Цей аспект потребує вирішення шляхом легалізації діяльності садиб і створення кооперацій, що дозволить не лише збільшити надходження до місцевих бюджетів, а й забезпечити сталість сервісу.

Отже, соціально-економічна інфраструктура Дністровського водосховища є складною, динамічною системою, яка формується на стику природного

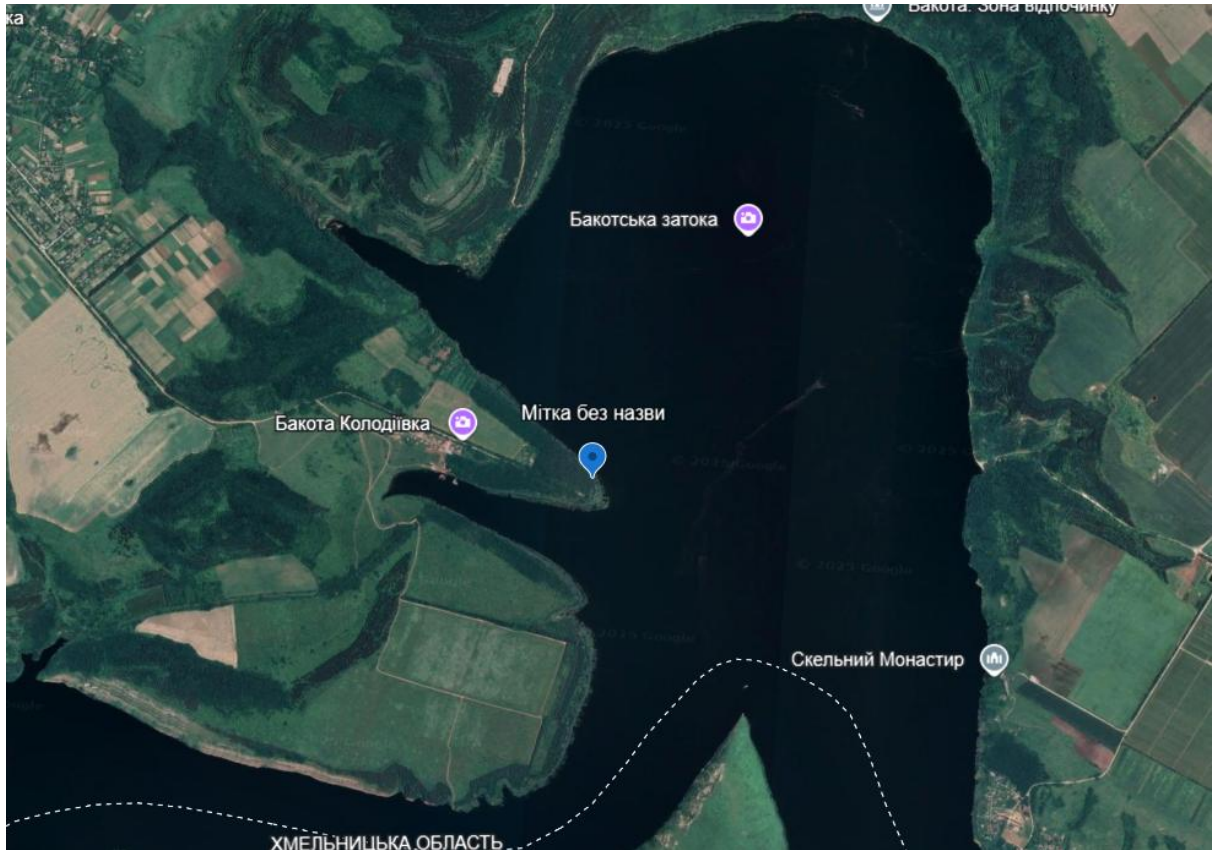
середовища, локального підприємництва та державної політики. Її розвиток залежить від якості доріг, енергетичної самодостатності, доступу до базових послуг, а також здатності громад конкурувати за увагу туриста через автентичний, змістовний і комфортний продукт. Тому ключовими завданнями є формування повноцінної рекреаційної мережі, розвиток інфраструктури безпеки, комунікацій і навігації, легалізація неформального туризму та посилення міжобласної координації в межах басейну Дністра.

РОЗДІЛ 3 Створення глемпінг-комплексу як засіб розміщення на Дністровському водосховищі

3.1. Вибір та обґрунтування місцевості для глемпінгу на Дністровському водосховищі

Одним із ключових етапів підготовки до реалізації туристичного об'єкта рекреаційного призначення є обґрунтування вибору місцевості для його розміщення. Територіальна локалізація не лише задає природно-географічні рамки функціонування комплексу, а й значною мірою визначає його правовий режим, доступність для цільової аудиторії, відповідність екологічним вимогам, а також маркетингову привабливість. У випадку глемпінгу — як форми розміщення, що інтегрує комфорт і відчуття близькості до природи — локалізаційний вибір відіграє чи не найважливішу роль, оскільки саме природне оточення є однією з головних мотивацій для відвідувача.

У межах проєкту було обрано ділянку за координатами **48.593580, 26.967249**, розташовану на західному березі Дністровського водосховища, між селами Колодіївка та Бакота в межах Хмельницької області. Географічно територія входить до складу Бакотської затоки — відомої своїми мальовничими краєвидами, природним ландшафтним різноманіттям та високою популярністю серед туристів. Варто також зауважити, що Бакотська затока, в межах якої розташована обрана ділянка, за останні роки набула широкої популярності серед туристів, особливо в соціальних мережах. Локація активно фігурує у відеоконтенті TikTok, Instagram та YouTube, що створює додатковий потік уваги до території й органічну маркетингову перевагу для будь-якого рекреаційного об'єкта, розташованого в її межах.

Рис. 3.1. — супутникове зображення з *Google Maps* з позначенням ділянки

Згідно з офіційною відповіддю адміністрації Національного природного парку «Подільські Товтри», дана ділянка перебуває у постійному користуванні Парку та входить до **зони стаціонарної рекреації**. Відповідно до чинного законодавства України, зокрема статей 21 та 22 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», а також Положення про рекреаційну діяльність у межах природно-заповідного фонду (наказ Міндовкілля від 26.07.2022 № 256), на таких територіях дозволено розміщення тимчасових туристичних об'єктів, включно з кемпінгами, таборами та глемпінгами, за умови дотримання вимог щодо охорони природного середовища та укладання відповідної угоди з адміністрацією парку Про надання інформації.

У межах природно-заповідних територій України функціональне

зонування є визначальним інструментом регулювання дозволених форм використання простору. Згідно з пунктом 4.3 чинного Положення про НПП «Подільські Товтри», територія парку поділяється на чотири основні зони: заповідну, регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарську. Зазначені зони різняться за рівнем допустимої антропогенної активності, а також за типами діяльності, які можуть здійснюватися в межах кожної з них.

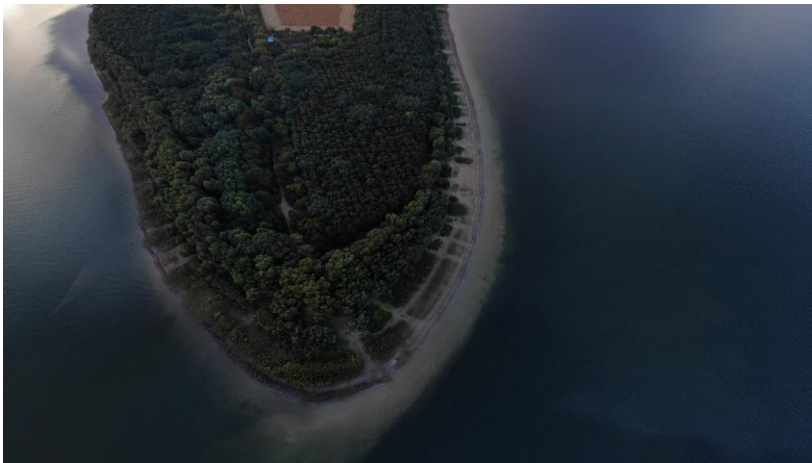
Зона заповідна передбачає режим найвищого рівня охорони, де будь-яке втручання в природне середовище, зокрема туристична діяльність, повністю заборонене. **Зона регульованої рекреації** дозволяє тимчасове перебування відвідувачів з чітко обмеженим рекреаційним навантаженням, у тому числі пішохідні маршрути та наметові табори без капітального будівництва. **Зона стаціонарної рекреації**, в межах якої розташована обрана ділянка, є найліберальнішою в цьому контексті. Вона призначена для розміщення кемпінгів, туристичних баз, готелів та інших об'єктів туристичного сервісу, з можливістю створення інфраструктури тимчасового характеру. Водночас, усі проєкти, що реалізуються у цій зоні, мають проходити погодження з адміністрацією парку та відповідати вимогам екологічної безпеки.

З точки зору культурно-історичного контексту, обрана локація розташована в межах регіону, який має **особливу етнокультурну й духовну цінність**. Бакотська затока, сформована в результаті затоплення давнього поселення Бакота після створення Дністровського водосховища, впродовж останніх десятиліть набула **статусу символу "місця сили" та "прихованої перлини Поділля"**. На її території збереглися сліди скельного монастиря, давні шляхи, а також пейзажі, які є майже недоторканими сучасною урбанізацією. Саме це формує особливий культурно-природний "дух місця", який приваблює не лише туристів, а й дослідників, фотографів, блогерів та представників

альтернативного паломницького туризму.

Таке поєднання природного, правового та культурного потенціалу робить обрану ділянку **унікальною точкою для розвитку рекреації**, яка не лише відповідає законодавству, а й несе в собі значну символічну, естетичну та культурну вагу.

Природно-географічні характеристики обраної локації можна вважати сприятливими. Територія має пологий рельєф, без перепадів висот, які потребували б проведення земляних робіт або терасування. Рослинність переважно трав'яниста, з окремими групами чагарників, що створює комфортне середовище для відпочинку, не вимагаючи вирубки чи корчування. Безпосередня близькість до берегової лінії водосховища формує пейзажну привабливість та дозволяє організовувати тематичні активності, пов'язані з відпочинком біля води. Водночас територія залишається достатньо віддаленою від щільної урбанізованої забудови, що дозволяє зберегти спокій, відчуття усамітнення й тиші — те, чого шукає значна частина цільової аудиторії глемпінгу.

Рис. 3.2 — *фото локації з висоти з видом на ландшафт та берег*

Джерело: Google Earth

З точки зору просторової організації, ділянка має достатній розмір для розміщення глемпінг-комплексу з кількома житловими модулями, загальною зоною відпочинку, санітарним блоком та технічною зоною без надмірного ущільнення. Доступ до локації можливий через існуючу сільську ґрунтову дорогу, що веде від населеного пункту Колодіївка. Хоча дорога не має твердого покриття, її стан дозволяє сезонний доїзд легковим транспортом, а у разі потреби — спецтехнікою.

Слід наголосити, що вибір саме цієї ділянки обумовлений також можливістю реалізувати автономні інженерні рішення без порушення режиму природоохоронної території. Відсутність централізованого електро- і водопостачання вирішується через встановлення **сонячних панелей з акумуляторними батареями** та використання **герметичних резервуарів для води і відходів**, з подальшим їх обслуговуванням спеціалізованим транспортом. Такий підхід відповідає принципам екологічного туризму, а також чітко вписується в рамки допустимого рекреаційного навантаження відповідно до чинного природоохоронного законодавства.

Варто також зазначити, що, згідно з сучасними підходами до просторового планування в сфері туризму, ефективність рекреаційного об'єкта визначається не лише його внутрішнім наповненням, а й потенціалом навколишнього середовища. Як стверджує Баранецький Б. у дослідженні, присвяченому проєктуванню рекреаційної інфраструктури, «успішність туристичного об'єкта в умовах природоохоронного обмеження визначається рівнем поєднання трьох факторів: природної цілісності, обмеженого втручання та соціальної резонансності» Про надання інформації. Обрана локація цілком відповідає зазначеним критеріям.

Таким чином, територія за координатами 48.593580, 26.967249 є не лише

правомірно доступною для реалізації туристичного проєкту, а й природно та стратегічно придатною для створення об'єкта глемпінг-розміщення. Вона об'єднує умови комфортного природного середовища, екологічної чистоти, ландшафтної привабливості та технічної досяжності, що забезпечує її відповідність як функціональним вимогам, так і очікуванням туриста.

3.2. Проект розміщення глемпінгу на Дністровському водосховищі

У межах національного природного парку «Подільські Товтри», на території з функціональним зонуванням як зона стаціонарної рекреації, запропоновано реалізацію туристичного об'єкта нового формату — глемпінг-комплексу під умовною назвою «Геоглемп». Вибір саме цієї ділянки (координати: 48.593580, 26.967249) зумовлений поєднанням таких чинників: правова можливість розміщення рекреаційних об'єктів, безпосередній доступ до берегової лінії Дністра, наявність лісового масиву, природної тіні, панорамних видів та сприятливих умов для ізолюваного, але комфортного відпочинку.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», у зоні стаціонарної рекреації дозволяється розміщення готелів, кемпінгів, мотелів та інших об'єктів обслуговування відвідувачів. Проєктом передбачається створення повноцінного комплексу тимчасового проживання, що відповідає вимогам екологічної сталості та енергоавтономності.

Глемпінг-комплекс «Геоглемп» включає наступні функціональні зони:

- Житлова зона, представлена шістьма геокуполами сферичної форми. Кожен купол має площу приблизно 30 м², розрахований на розміщення двох осіб. Усередині передбачено двоспальне ліжко, індивідуальний санвузол з душем, умивальником і туалетом, базове кухонне місце (чайник, міні-холодильник), а також освітлення та розетки. Куполи змонтовані на дерев'яних

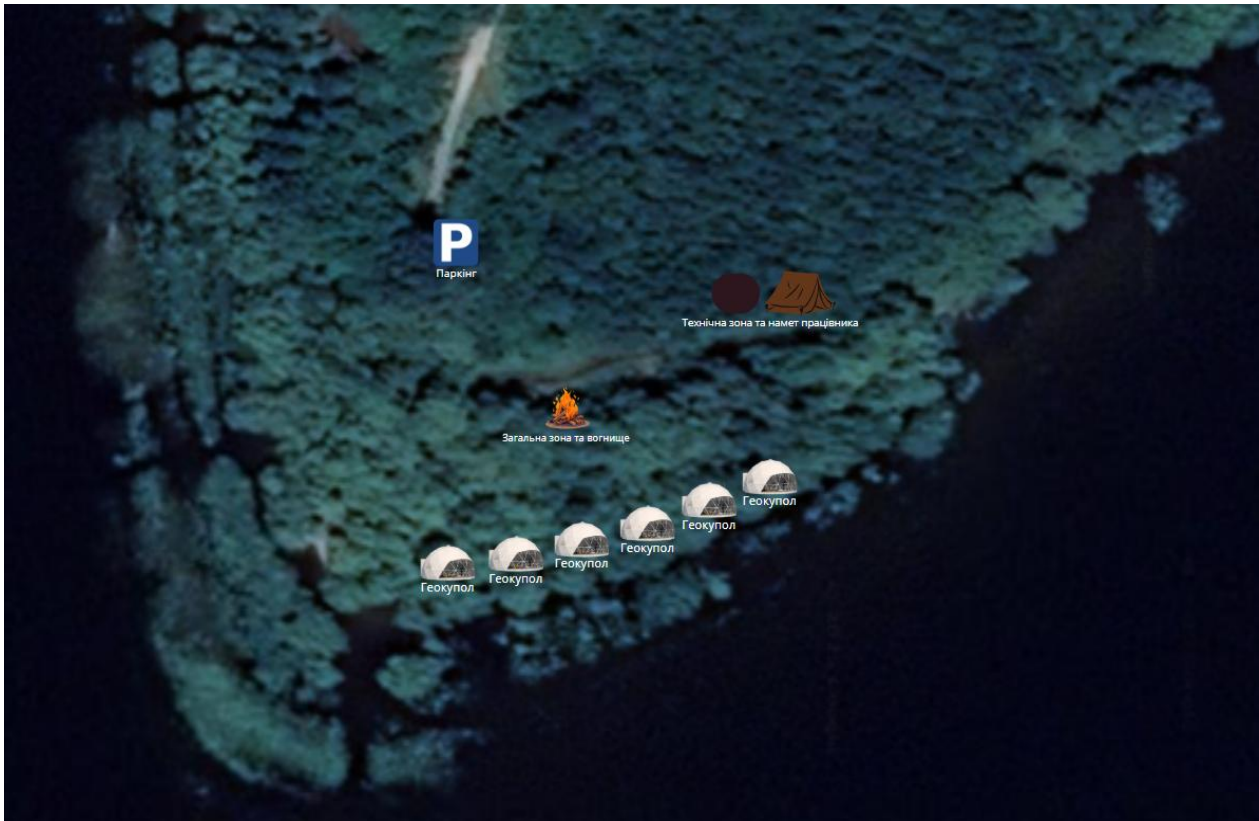
платформах, що піднімають їх над рівнем землі, забезпечуючи вентиляцію, теплоізоляцію та захист від комах.

- Загальна зона обслуговування — центр комунікаційної і побутової активності комплексу. Тут розташована простора кухня з декількома столами для споживання їжі, кількома мангалами, відкритим вогнищем для вечірніх зустрічей, а також навісом від сонця та дощу. Це місце функціонує як соціальний простір для взаємодії гостей.

- Службова зона, яка включає намет персоналу, господарський інвентар та простір для технічного обслуговування (вивезення сміття, зберігання інструменту, ємностей тощо). З метою збереження приватності відпочивальників дана зона розміщена за межами прямої видимості з боку геокуполів. Обслуговування здійснюється лише за запитом, що мінімізує контакт гостей із персоналом і підкреслює концепцію усамітнення, тиші та близькості до природи.

- Паркінгова ділянка, розрахована на дев'ять автомобілів. Покриття виконане з утрамбованого гравію, що не порушує гідрологічного режиму ґрунту і дозволяє інфільтрацію опадів.

- Доріжки, що з'єднують зони між собою, виконані з того ж гравійного покриття для збереження стилістичної єдності і мінімального втручання в ландшафт.

Рис. 3.3 *Схема територіальної організації комплексу "Геоглемп"*

Розміщення елементів об'єкта враховує природний рельєф, денну інсоляцію та напрямок вітру. Геокуполи розташовані лінійно вздовж берегової лінії з орієнтацією на схід, що дозволяє максимально використовувати ранкове сонячне освітлення. Загальна зона знаходиться по центру цього розміщення, забезпечуючи рівновіддалений доступ із будь-якого куполу.

Глемпінг передбачає повну енергетичну автономність. Електроживлення здійснюється за допомогою сонячних панелей. На кожному геокуполі встановлений індивідуальний комплект панелей потужністю до 600 Вт для освітлення та базових потреб. Центральна енергетична система, розміщена в загальній зоні, забезпечена масивом панелей із загальною потужністю понад 2 кВт, інвертором та акумуляторами, що дозволяє забезпечити освітлення, холодильне обладнання, зарядні станції, Wi-Fi-роутер та інші елементи.

Водопостачання передбачається автономне — за рахунок облаштування глибинної свердловини. Вода подається до кожного куполу через централізовану систему з резервуаром і фільтрацією. Каналізація реалізується через локальні септики з періодичним обслуговуванням, відповідно до екологічних вимог природоохоронної території.

Для покращення цифрової доступності передбачено встановлення підсилювача мобільного сигналу в загальній зоні, що дозволяє користувачам підтримувати стабільний зв'язок, зокрема для бронювання, дистанційної роботи чи надзвичайних викликів.

Проект реалізується з урахуванням екологічних принципів. В основі — мінімальне втручання в природне середовище, використання відновлюваної енергії, відсутність асфальтованого покриття, застосування деревини та інших матеріалів, що не шкодять екосистемі. Інженерні рішення (свердловина, сонячні панелі, септики) дають змогу функціонувати без підключення до централізованих мереж, що зменшує екологічне навантаження. Візуальне зонування зберігає природну естетику місцевості та дозволяє зосередитися на ландшафті.

Глемпінг «Геоглемп» розрахований на функціонування в теплий період року — з квітня по жовтень включно. Його цільовою аудиторією є туристи, які шукають поєднання природної ізольованості, естетичного середовища і базового комфорту без надмірної інфраструктури.

Просування комплексу передбачається через соціальні мережі TikTok і Instagram, де буде реалізовано контент-маркетинг із використанням візуально привабливих матеріалів з локації. Паралельно планується створення власного вебсайту з системою бронювання, а також розміщення об'єкта на міжнародних платформах онлайн-бронювань, зокрема Booking.com.

Таким чином, запропонований проєкт поєднує сучасні елементи глемпінгу з екологічними принципами функціонування, враховує специфіку природоохоронного середовища та орієнтований на сталий розвиток туристичної інфраструктури регіону.

3.3 Види рекреації та додаткові туристичні послуги в комплексі обслуговування глемпінгу на Дністровському водосховищі

Глемпінг-комплекс «Геоглемп» на Дністровському водосховищі пропонує широкий спектр рекреаційних та допоміжних послуг, що поєднують комфорт, близькість до природи та дотримання принципів сталого природокористування. Рекреація поділяється на кілька категорій: пасивна, активна, спортивна та пізнавальна, з урахуванням специфіки природно-заповідного режиму території.

Купально-пляжна рекреація реалізується завдяки зручному пологому берегу, придатному для безпечного купання в літній період. Планується облаштування природного пляжу без втручання в берегову смугу: лише встановлення дерев'яних настилів, парасольок від сонця та лежаків, виготовлених із екологічно безпечних матеріалів. Купання буде дозволене в теплий період року з дотриманням вимог безпеки, щоденним моніторингом санітарного стану водойми та контролем води за біохімічними показниками.

Рибальство є одним із найбільш популярних видів дозвілля на водосховищі. Дністер має багатий іхтіологічний склад, що створює привабливі умови для аматорської риболовлі. У межах глемпінгу рибальство дозволене поза періодом нересту, відповідно до Водного кодексу України та режиму природоохоронної діяльності на території національного природного парку «Подільські Товтри». Передбачається облаштування спеціальних рибальських місць з лавками та зручним доступом до берега, прокат снастей, надання

інформаційних матеріалів щодо дозволених видів і обсягів вилову, а також обов'язкова вимога прибирання після себе. Окремо буде популяризована етична практика catch-and-release («спіймав — відпусти») як один з елементів відповідального ставлення до природи.

Водно-спортивна рекреація у межах комплексу буде представлена активностями, які поєднують активний відпочинок із дбайливим ставленням до довкілля. Серед них — оренда SUP-дощок, байдарок і каное, організовані водні прогулянки з інструктором, тематичні маршрути вздовж скель і затоплених урвищ, а також участь у сплавах у партнерстві з місцевими водними клубами. Водні маршрути реалізуються у вигляді коротких прогулянок по затоці Бакоти, денних та вечірніх подорожей з аудіогідом і зупинками для купання чи фотографування.

Окремим напрямом є організована екскурсія катером до скельного монастиря, сама екскурсія починається з туристичного комплексу «Теремки» маршрут екскурсії виглядає ось так:

Рис. 3.4 Маршрут екскурсії катером

Велопрокат стане важливою складовою активного відпочинку. На території буде доступний прокат гірських велосипедів прокладений

веломаршрут проходить на іншому березі бакотської затоки, переправлення людей здійснюється на моторному човні, а переправлення велосипедів здійснюється надувній док-платформи, маршрут складає 5 410м в одну сторону

Рис. 3.5. Карта вело-маршрута

Також альтернативний варіант вело маршруту, який також передбачає за собою переправлення човнами та надувними док-платформами, маршрут представляє більшу складність та протяжність, в одну сторону 16 510м в одну сторону, фінальною точкою маршруту є скельний монастир

Рис. 3.6 Альтернативна карта вело-маршрута

Піші маршрути будуть передбачати створення кількох варіантів прогулянок. «Стежка Товтр» пролягає вздовж узбережжя з оглядом на скельні утворення, «Бакотська спадщина» веде до історичних об'єктів, включно з Бакотським скельним монастирем, а «Екотропа Геоглемпу» має еколого-освітню спрямованість із табличками про флору, фауну та геологію місцевості. Усі маршрути оснащуються вказівниками, лавами та стендами з QR-кодами.

Водні маршрути будуть передбачати створення навігаційної сітки для користувачів байдарок, SUP-дощок та невеликих веслових суден. Затока Бакоти, мальовничі урвища та природні бухти стають основою для одноденних та короткочасних прогулянок з можливістю купання, спостереження за птахами, фотографування. Передбачено також водні екскурсії з гідом, які розповідають історію регіону, включаючи міфи та легенди.

До додаткових послуг належить безкоштовний прокат пледів, ліхтариків, настільних ігор, доступ до простору для йоги та медитацій, обладнаного майданчику для вогнища з навісом і дерев'яними лавами. Також будуть впроваджені волонтерські ініціативи для прибирання екостежок, фотозони з панорамним краєвидом, інтерактивні лекції та міні-екскурсії, присвячені природним і культурним особливостям Дністровського каньйону.

Вся система маршрутів буде представлена на інтерактивній карті з маркуванням пішохідних, велосипедних та водних напрямків, яку буде розміщено на території комплексу, у буклетах та на офіційному сайті глемпінгу.

Таким чином, рекреаційні можливості глемпінг-комплексу «Геоглемп» базуються на принципах екологічної відповідальності, залучення природного потенціалу території без шкоди довкіллю та створення комфортного і змістовного дозвілля для туристів.

ВИСНОВОК

У ході виконання бакалаврської роботи на тему «Глемпінг як засіб розміщення в екологічному та агротуризмі на Дністрі» було комплексно досліджено теоретичні засади, передумови та можливості практичного впровадження глемпінг-туризму на території Дністровського водосховища.

У першому розділі розкрито сутність і еволюцію глемпінгу як явища туристичної індустрії. Проаналізовано історичні аспекти, види та класифікаційні підходи до глемпінгу, а також сфери туризму, де він найбільш релевантний. Увагу приділено також рекреаційному середовищу, придатному для реалізації глемпінг-проектів.

У другому розділі проаналізовано природні ресурси Дністровського водосховища, кліматичні й рельєфні характеристики, історико-культурний потенціал та соціально-економічну інфраструктуру регіону. Виокремлено найбільш привабливі ділянки для розвитку туризму та обґрунтовано перспективність використання глемпінгу саме в контексті екологічного та агротуризму.

У третьому розділі запропоновано авторську концепцію глемпінг-комплексу, який узгоджується з функціональним зонуванням природоохоронної території. Визначено набір послуг, просторову організацію комплексу, елементи рекреації та принципи просування.

Загалом дослідження доводить, що глемпінг на Дністрі має не лише екологічну доцільність, а й соціально-економічну перспективу. Успішна реалізація проекту «Геоглемп» може слугувати прикладом інтеграції сталих принципів у туристичну практику України та сприяти популяризації природничо орієнтованого відпочинку серед внутрішніх і зовнішніх туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баранецький Б.І. Екотуристичний потенціал Хотинського району: кваліфікаційна бакалаврська робота / ЧНУ ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2022. – 52 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. — К.: Київ, ун-т, 2001. — 395 с.
3. Бойко В.О. Глемпінг – новий тренд індустрії гостинності. Економіка та управління підприємствами. 2021. № 8. С. 22–28.
4. Герасимчук М. Ю. Коливання стоку річки Дністер у середній частині басейну : магістерська робота / М. Ю. Герасимчук ; наук. керівник М. Д. Пасічник. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – 85 с.
5. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» від 16.06.1992 № 2456-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>
6. Злочовська А. О. Оцінка вимірювання екологічного стану ВБУ міжнародного значення «Бакотська затока» : магістерська робота / А. О. Злочовська ; наук. керівник Л. Г. Любінська. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2019. – 67 с.
7. Котлінський В. Роль агротуризму як фактора суспільно-економічного розвитку сільських районів. // Зб. наук. праць. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2002. – 155 с.
8. Любінська Л.Г. Національний природний парк “Подільські Товтри” / Любінська Л., Боев Ю., Рябий М. // Заповідними стежками Поділля. Путівник по природній цінності природоохоронних територій. – К., 2009. – С. 2–20.
9. Максименко Є. С. Глемпінг-туризм в Україні та світі: кваліфікаційна робота бакалавра. — Харків: Державний біотехнологічний університет, 2024. — 86 с.
10. Національний природний парк «Подільські Товтри». Лист-відповідь адміністрації НПП щодо зонування та допустимих форм рекреації. 2025.

11. Національний природний парк «Подільські Товтри». Про надання інформації [офіційна довідка на запит Артема Недоруба] / НПП «Подільські Товтри». – Кам'янець-Подільський, 2025. – 3 с.
12. Олійник О.В., Мостенська Т.Л., Тарасюк Г.М., Чагайда А.О. Перспективи розвитку готелів у стилі глемпінг в Україні. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 4. С. 38–46.
13. Покоłodна М. М., Полчанінова І. Л., Рябєв А. А. Глемпінг як перспективний різновид туризму та готельного бізнесу // Бізнес Інформ. – 2021. – № 6. – С. 157–169.
14. Різун Ю.М. Рекреаційні ресурси Чернівецького району: бакалаврська робота / ЧНУ ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2021. – 60 с.
15. Shahane R. Glamping – An Emerging Accommodation Trend Where Nature Meets Luxury. International Journal of Research Publication and Reviews. 2023. Vol. 4(1). P. 62–66.
16. Шибанова А. М., Андрусяк М. В., Андрусяк С. М. Екологічне оцінювання якості води річки Дністер // Науковий вісник НЛТУ України. – 2021. – Т. 31, № 5. – С. 74–78.
17. Федорченко В. К., Мініч І. М. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. — К.: Дніпро, 2000. — 160 с.